

ÇAMLIKA

Aylık Çocuk Dergisi
Aralık 2021 / Sayı 66
Fiyatı 16 Lira

16 Sayfa
Bulmaca Eki
Hediye

Geliştir Kendini

DEMİRYOLCU

Çocuk
AR
Artırılmış Gerçeklik
Uygulaması

- Güleryüz Sokağı
Maceraları
- Gezgin Leylek
Samsun'da

HEDİYE

ARALIK SAYIMIZ ÇIKTI!

Merhaba Arkadaşım!

Bir yolculuğa çıkmaya ne dersin?

Cevabın evet mi? O zaman hatırlatmak isterim; bu yolculukta bir şehirden başka şehre gitmeyeceğiz. Zamanda bir yolculuk olacak bu. Tarihte geriye gidip trenlerin nasıl ortaya çıktığına bakacağız. İnsanların bu makineleri nasıl daha iyi hale getirdiklerini göreceğiz. Zamanla trenin nasıl hızlandığına bakacağız. Günümüze geldiğimizde ise ulaşımda sıkça tercih edilen elektrikli trenlerin nasıl çalıştığını öğreneceğiz. Artık rotamızı öğrenmiş oldun. Kemerini bağla, derin bir nefes al ve yolculuğa başlayalım.

Ne var
ne çok!

Parkın Yeni Sakinleri

Ortalıkta kimsenin olmadığını gören yavru ayı ve annesi, parkın tadını çıkardı. Bu keyifli görüntüler, Amerika'nın North Carolina eyaletinden. Bir okulun yanındaki parkın boş olduğunu gören ayı ailesi, birlikte kaydıraktan kaymaya başladı. Anne ayı, önce kendi kayıp ardından da yavrusunun kayması için aşağıda onu bekledi. Yavru ayı, ilk başta tereddüt etse de sonunda o da bu eğlenceye ortak oldu.

Işık Kirliliği Can Alıyor

Bilim insanları, artan ışık kirliliğinin böcek çeşitliliğini olumsuz etkilediğini bildirdiler. İngiltere'de yapılan araştırma, ışık kirliliği yüzünden güvelerin ve tırtılların sayılarının yarı yarıya azaldığını gösterdi. Bunun yanında hayvanlarda davranış bozuklukları da tespit edildi. Işık kirliliğinin önüne geçilmezse, birçok şehir çevresindeki böcek nüfusu hızla azalabilir.

SİMİTÇİNİN SIRRI

Gülyüz Sokağı Maceraları - 13

Yazan: Mustafa Ecevit - Çizen: Pervin Özcan

İki hafta önce sokağımızdaki taksi durağının köşesinde bir araba gördük. Simitçi arabası... O günden sonra canımız her simit çektiğinde gidip alıyor, çıtır simitleri afiyetle yiyorduk. Satıcı, güler yüzlü, sempatik bir adamdı. Okula giderken her gün önünden geçiyorduk. Sabahın erken saatinde hep tezgâhının başında olurdu.

Bir gün okula giderken “Hey çocuklar, durun!” diye, bir ses duyduk. Dönüp baktığımızda Nilüfer’i gördük. Yanımıza gelip durdu. Nefes nefeseydi.

– Ne oldu Nilüfer?

– Duyduklarınıza inanamayacaksınız!

Nilüfer, acaba ne gibi bir felaket haberi verecekti, çok merak ediyordum.

– Seni dinliyoruz Nilüfer!

– Durun, önce bir soluklanayım.

– Okula geç kalacağız Nilüfer. Yürüyelim, yolda anlattırırın, dedi Bahar.

Yola devam ettik. Nilüfer’in soluk alıp vermesi normale dönünce konuşmaya başladı.

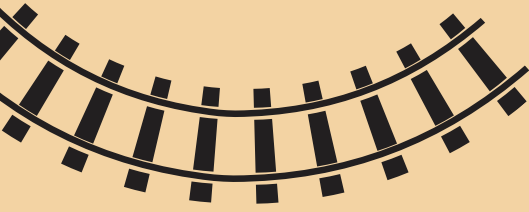
– Simitçinin yanından geçiyordum. Telefonda biriyle konuşuyordu. “İki paket hazırlarsın. Akşam dokuzdan sonra uğrayıp alırım. İyi patlayanlardan olsun.” dedi.

Durup Nilüfer’in yüzüne dikkatlice baktık.

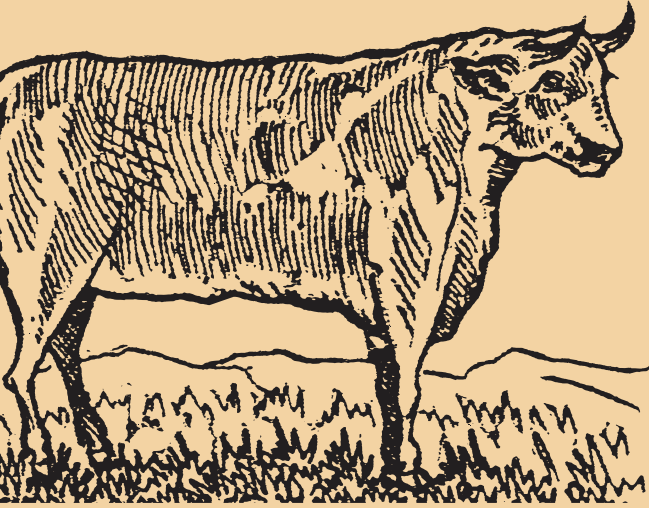
DEMİRYOLCU

Yazan: Nuri Aydağ

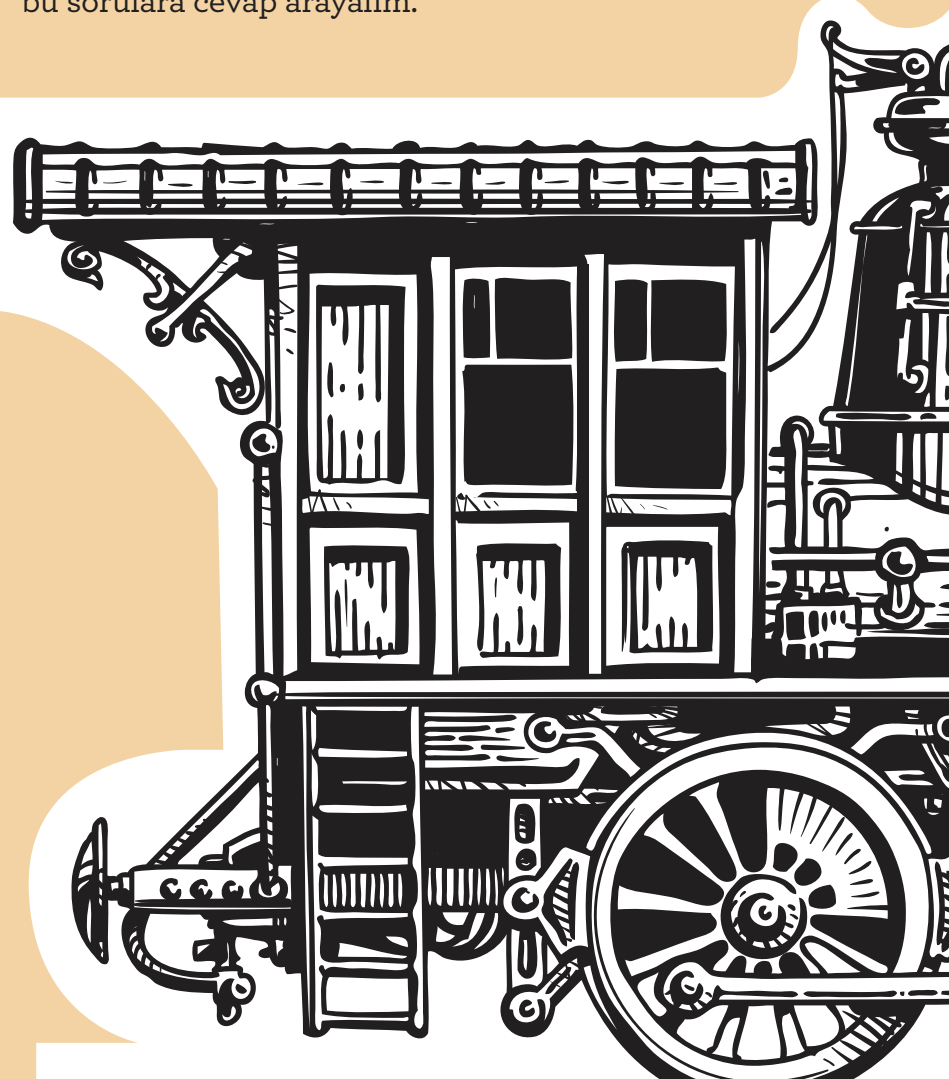
Trenler, icat edildiği günden bu yana insanların hep yardımcısı oldular. Raylara bağlı olmalarına rağmen uzun mesafede devasa yükleri taşıyabilme kabiliyetleri, onları kara ticaretinde önemli konuma getirmiştir. Yolculukta araba ve uçağa göre daha az tercih edilse de şehir içi ulaşımında önemi gittikçe arttı.

Peki, tren nasıl icat edildi? Bugüne kadar nasıl geldi? Trene duyulan ihtiyacın sebebi neydi? Gelin birlikte bu sorulara cevap arayalım.

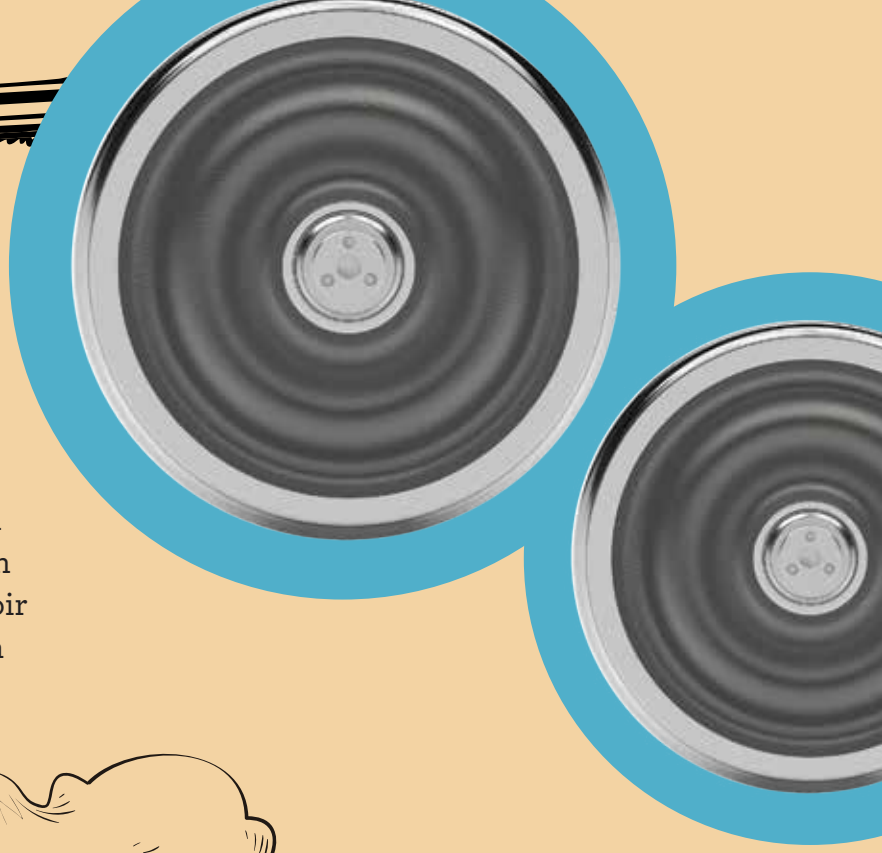
İlk Trenler

Buharlı makine icat edilmeden önce de raylı sistemler hâlihazırda kullanılmıyordu fakat bu vagonları hareket ettirmek için at ve öküz gibi hayvanlar kullanılıyordu. Rayların kullanılmasının sebebi ise, rayların toprak yollara oranla daha düz ve kaygan olması. Bu sayede ağır malzemeler kolayca taşınabiliyordu.

Tekerleğin Yeniden İcadı

Tekerlekler, insanların çok işine yaramıştı. El ve at arabaları sayesinde birçok alanda bir şeyler taşımak için kullanılıyordu ancak yere döşenmiş bir ray üzerinde kullanılması insanlara daha cazip gelmişti. O yüzden tren tekerleri ortaya çıktı. Raylara oturan ve hiçbir şekilde kaymayan çelik tekerlekler trenlerin serüvenlerindeki en büyük gelişmelerden biriydi.

BUNLARI BİLİYOR MUSUN?

Yazan: Turgut Yasin

Türkiye'deki en eski demiryolu, 1856 yılında inşa edilen İzmir-Aydın hattıdır.

Dünyanın en uzun demiryolu, Rusya'nın bir ucundan diğer ucuna uzanan Trans Sibirya'dır ve uzunluğu yaklaşık 9.300 kilometredir.

Ukrayna'da bulunan bu demiryolunun çevresi, tamamen ağaçlarla kaplanmıştır.

Çin'de bulunan Çinghay - Tibet Demiryolu, dünyanın en yüksek demiryoludur. Yüksekliği deniz seviyesinden yaklaşık 5 kilometredir.

Ateş Kuşları

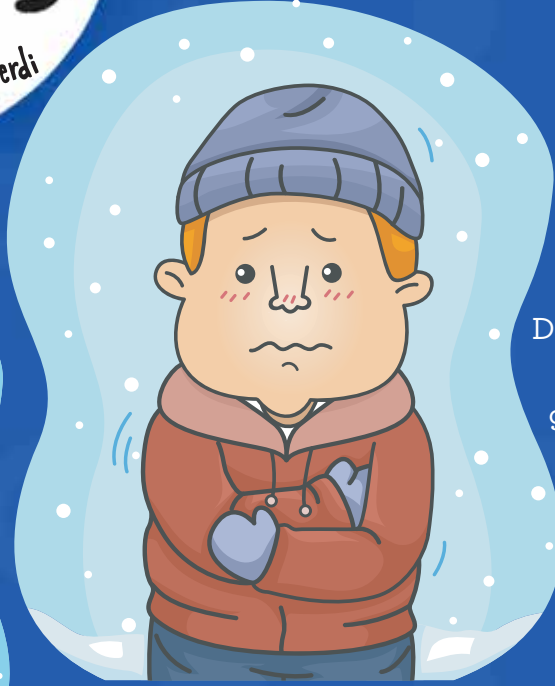
Anadolu'da 'Allı Turna' olarak bilinen flamingolar, sürü halinde yaşarlar. Baharla birlikte Afrika'dan gelip havaların soğumasıyla da sıcak yerlere göç ederler. Kırmızıya çalan pembe tüyleri yüzünden bu kuşlara, Portekizce "Ateş Kuşu" anlamına gelen 'Flamingo' ismi verilmiştir. Tüylerindeki bu pembe renkler, yedikleri besinlerdeki 'karoten' adlı madde sayesinde. Bu maddeyi, sulardaki plankton ve karides türü canlılardan alırlar.

Üşüyünce neden titreriz?

Hava soğudu. Sabahları evden çıktığımda tir tir titriyorum. E, vücudum ne yapsın! Sıcacık yataktan çıkıp dışarının buz gibi soğuğuyla karşılaşınca hemen harekete geçiyor. Çünkü ısı, her zaman sıcak zeminden soğuk zemine hareket eder. Hava, çok soğuk olduğunda vücut ısımız soğuk havaya karışır ve üşümeye başlarız. Derimizdeki soğuğu algılayan hücreler, beynimize bizi ısıtması için mesaj gönderir. Bu mesajı alan beyin, hemen tüm kasları harekete geçirir. Kasların hızla sıkışıp gevşemesi, titrememize yol açar. Kasların bu hareketiyle ortaya bir miktar ısı çıkar. Yani vücudumuz, titreyerek bizi ısıtmaya çalışır.

Aşçıbaşı başlıkları neden tuhaftır?

Koca koca kazanların başında yemek yapan aşçıların maharetlerine diyecek yok. Ancak taktıkları başlıklar, senin de tuhafına gitmiştir. Mutfaklar kalabalık yerlerdir. Büyük mutfaklarda birden fazla aşçı olabilir. Tüm aşçıların başlık takması zorunludur. Yoksa saçları yemeklere düşebilir. Her mutfağın en yetkili aşçısı, aşçıbaşısıdır. Aşçıbaşısının kolaylıkla ayırt edilmesi için taktığı başlık, uzun silindirik ve uçları balonumsudur. Ancak başlığın uzun olmasındaki asıl sebep bu değildir. Uzun olan başlığın içinde hava, rahatlıkla hareket ederek başı serin tutar. Böylelikle sıcak olan mutfak ortamında terleme azalmış olur.

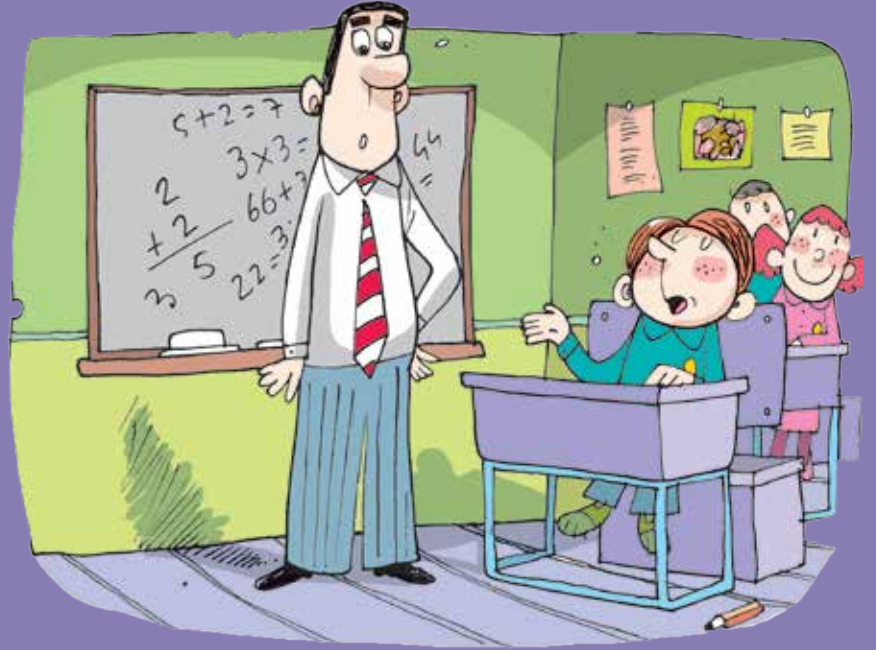

Aniden Gelirse

Öğretmen, temizliğin öneminden bahsediyordu. Yaşadığımız çevreyi temiz tutmamız gerektiğini anlatırken öğrencilere “Mesela, neden yaşadığımız evi temiz tutmalıyız?” diye sordu. Sınıftan çıt çıkmazken Ahmet ısrarla el kaldırdı.

Öğretmen Ahmet’e:

- Söyle bakalım Ahmet, neden evimizi temiz tutmalıyız?
- Tabii ki aniden misafir gelirse ayıp olmasın diye, öğretmenim.

Ben Daha Doğmadım

İki yaşlı teyze minibüste konuşurlarken biri diğerine sorar:

- Sahi sen kaç yaşındaydın?
- İlahi kardeş, bunu bilmeyecek ne var, otuz yaşındayım işte. Peki, sen kaç yaşındasın?
- Daha geçen gün yirmi yedi yaşıma girdim, deyince, ayakta duran delikanlı şaşkınlıkla teyzeye bakar. Durumu anlayan teyze biraz tebessüm ederek:

- Sen kaç yaşındasın bakalım, der.

Genç cevap verir:

- Sizin hesabınıza göre ben daha doğmadım teyze, der.

BİR SELÇUKLU ŞEHİRİ SAMSUN

Merhaba arkadaşım, nasılsın görüşmeyeli? Karadeniz’de bir şehrin semalarından “Merhaba!” dedim bu sefer sana. Çok eski tarihlerden bu yana insanların burada yaşadığı biliniyormuş. Gaşkalar, Hititler, Frigyalılar, Miletliiler, Persliler, Bizanslılar derken 1185 yılında Anadolu Selçukluları, bölgede hakimiyet kurmuş. Miletliilerden bu yana “Amisos” olarak bilinen bölgenin ismi de Anadolu Selçukluları zamanında “Samsun” olarak değiştirilmiş. Kızılırmak deltası, ova ve dağları, denizi ve muhteşem tabiatıyla bizi bekliyor Samsun. Haydi, hazırsan başlayalım.

Hikayelerden
seçtiklerimizi
Şubat 2022
sayımızda
yayınlayacağımızı
unutma!

HiKA- YESİ SENDEN

Bu bölümde, aşağıdaki resmin hikayesini yazmanı istiyoruz. Gördüğün resim sana ne anlatıyor? Aklına neler geldi? Bundan bir hikaye çıkar mı? Önce düşün, sonra yazmaya başla.

Hikayen hazır olduktan sonra,
bilgi@camlicacocukdergisi.com
adresine, 31 Aralık tarihine kadar
göndermen yeterli. Hikayenin 150
kelimeyi geçmemesine dikkat et!

Küçük Hayalim

Hira ve Gece iki küçük kız kardeşlerdi. İki katlı güzel bir evleri ve huzurlu bir aileleri vardı. Bir akşam Hira ve Gece anlaştılar. Anne babaları onlara masallar okuyup yatırdıktan sonra uyuma numarası yapıp herkesin uyumasını beklediler. Biraz zaman geçti ve evin tüm ışıkları söndü. Her yer sessizliğe gömüldü. Hira ve Gece pencerenin önündeki çikıntıya oturdular ve gökyüzünü izlemeye başladılar. Hira “Gece, senin hayalin ne?” Gece biraz düşündü sonra heyecanla konuştu. “Bir yavru köpek.” İkisi de kıkırdadılar. Hira Gece’nin gözlerini kapatmasını söyledi ve koşarak çekmecesindeki kutuyu aldı. Ay ışığının altında güzel kutu Gece’nin avuçlarındaydı. Heyecanla kurdeleyi çözüp kutunun içindeki küçük peluş köpeğe hayranlıkla baktı ve sıkıca sarıldı. Gözleri dolmuştu bu haliyle çok şirin gözüküyordu. Hira kollarını açtı ve kardeşine kocaman sarıldı. “Benim hayalim canım kardeşimle hep mutlu olmak.” diye fısıldadı gökyüzüne bakarken.

Esra Bilgili - Uşak**Uçan Köpek**

Ahmet’ in bir köpeği varmış. Onunla çok güzel oyunlar oynamış. Onu çok sevdiği için gittiği her yere götürüyormuş. Annesi de bu sebeple onu götürmesine izin veriyormuş. Bir gün oyun oynarken havada baloncuklar görmüş. O sırada tam da köpeği ile oynuyormuş. Bir anda büyük bir baloncuk, köpeğini alıp gitmiş. Aradan tam bir yıl geçmiş. Ahmet bir gün dışarıda oynarken bir de ne görsün; köpeği götüren

Oyuncak Bir Köpek

Eren’in oyuncak bir köpeği vardı. Onu çok seviyordu. Ama bir gün bir kâbus gördü. Kâbusunda baloncuk uçururken köpeği de yanında idi. Kocaman bir baloncuk oluştu ve köpeği içine çekiyordu. Eren köpeği tutuyordu. Ama gücü yetmedi ve bırakmak zorunda kaldı. Köpeği uçuyordu. Baloncuk çok uzaklaşmadan patladı. Köpek yere düşerken bunun bir rüya olduğunu anladı. O sırada korkusu geçti. Köpeğine sarıldı. Onu öptü ve “Bir daha senden hiç ayrılmayacağım.” dedi. Sonrasında köpeğiyle oynadı, onunla gezintilere çıktı, parklara gitti, kırlarda dolaştı, dağlara çıktı. Ondan bir daha hiç ayrılmadı. Onu hep sevdi. Onunla mutlu mesut yaşadı.

Mustafa Eren Gözüküçük –Adana

baloncuk gökyüzündeymiş. Elinde ok ve yayı varmış. Baloncuğu patlatmak için nişan almış. Birinci atışta vuramamış. Ancak bir daha nişan almış. Bu defa baloncuğu patlatmış. Köpeği tam yere düşerken onu tutmuş ve senin adın “Uçan Köpek” olsun demiş. Köpeğine tekrar kavuşmanın sevinci ile eve doğru yol almış.

Mahmut Selim Tirit - Manisa

Ayın Ajandası

Tabiatta Bu Ay

1 Aralık: Keskin Rüzgarlar Haftası

4 Aralık: Yaban Hayatı Koruma Günü,
Dünya Toprak Günü

21 Aralık: En uzun gece. Kuzey Yarım Küre'de
kış başlangıcı

22 Aralık: Şiddetli soğukların başlangıcı

2 Aralık: Kızıl Gezegen Mars'a ilk araç
indi. (1974)

3 Aralık: Dünya Engelliler Günü.

4 Aralık: Türkiye'de ilk elektrikli tren Sirkeci-
Halkalı arasında seferlere başladı. (1955)

10 Aralık: Dünya İnsan Hakları Günü.
Türkiye'de ilk karaciğer nakli yapıldı. (1988)

16 Aralık: Anadolu'da ilk kitap baskısı yapıldı.
(Vankulu Lügatı-1729)

17 Aralık: Wright Kardeşler, benzinle çalışan
uçakla, ilk uçuşu gerçekleştirdi. (1903)

